بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާސާ

- ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: 2017/HC-A/337
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**
  - ނަން: މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް   * އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A051639
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ.އައިވަރީހައުސް / ކ.މާލެ   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މ.އައިވަރީހައުސް / ކ.މާލެ
- **އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް:**
  - ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް   * ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: -
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް   * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 11 ޛުލްޤަޢިދާ 1438 / 03 އޮގަސްޓް 2017   • ނިމުނު ތާރީޚް: 20 ޛުލްޤަޢިދާ 1440 / 23 ޖުލައި 2019
- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ކޯޓު އަމުރު:**
  - ނަންބަރު: 145-J/MD/2017/4296
  - ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
  - މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
  - ނިންމި ތާރީޚް: 25 ޖުލައި 2017
  - މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްނަގާ ފަނޑިޔާރު ޝުޖާއު އުސްމާން   ފަނޑިޔާރު ހުސައިން އަލީ   ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

(ނިޔާސަތު)

● ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ސަބަބެއް އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ސ.ވާދޫ / މ.އަރިވަރީހައްސާ، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިސްތިއުނާފުގެ ފަރާތުން [illegible] ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވަމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި ދައުވާ ކުރައްވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

● ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެއަމުރަކީ، ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތަށް ހުރަސް އެޅުން، އާންމު މަސްލަހަތަށް ގެއްލުންދާނެ އަދި، ޤާނޫނު ހިންގުމަށް ހުރަސް އެޅުމުގެ ކުށުގެ މައްސަލާގައި، ތުހުމަތުކުރެވޭފަރާތާ ހައްޔަރުކުރައްވާފައިވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެވޭނެ ސަބަބެއް ނެތުމުންނާއި ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ އަމުރެއްގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް ކުށްކުރިކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަންތައްތަކަށް ބަލައިގަނެގެން އަމުރުކުރެއްވީ، ނިންމަވާފައި އަމުރެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

2- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ސަބަބެއް އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް

ސ.ފޭދޫ / މ.އައިވަރީހައުސް، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް އަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއް ނޫންކަމަށް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ނިންމާފައިވާ ނިންމެވުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ޤާނޫނު އަސާސީގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި، އެކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާކަން އެނގޭނެ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާފައިވާތީ، [illegible] ގޮތެއް ނިންމަވާފައިވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުތަކާއި [illegible] ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާއާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-C/46 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމާ ޚިލާފުކަމަށް ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތަށް [illegible] [illegible] ގޮތެއް ނިންމުމުގައި [illegible] ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް [illegible] ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމުމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

3- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ސ.ފޭދޫ / މ.އައިވަރީހައުސް، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ

ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

ފުރަތަމަ: އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3.1 ފުރަތަމަކަމަކީ، ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރަށް [illegible] 13 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ [illegible].

3.2- ދެވަނަ ކަމަކީ، [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 18 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އެދާއިރާގެ ބައި-އިލެކްޝަން ބޭއްވުމަށް އިޢުލާން ކޮށްފައިވާކަން، އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ އިޢުލާނުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން އެމައްސަލަ [illegible] ބަލައިގަނެފައި ވަނިކަން ކަމާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، [illegible] [illegible] ނިމުމުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމްގެ [illegible] ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގޮނޑި ގެއްލިފައިވާކަމުގައި ކަނޑައަޅައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން 08 އޮކްޓޯބަރު 2018 ގައި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-C/19 ގެ ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާތީއެވެ.

3.3- ޕީނަލް ކޯޑް، މައްސަލައެއް [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 4 ވަނަ ނަންބަރާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުން ކޮން ސަބަބެއް ހުރިކަމާއި، އެއީ ސަބަބެއް ހުރިކަން ނުވަތަ ނުހުރިކަމުގެ ގޮތުން ނިންމުމުގެ ބާރު [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު އަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި 49 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާ (ނ) އަށް ބަލާއިރު، އެމީހަކާމެދު ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ބާވަތާއި ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ނުވެދާނެކަމަށް، ނުވަތަ ފިލާދާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ފެނިއްޖެނަމަ، ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހަކު ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކޯޓުން ކަނޑައެޅުމުގައި ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކުށުގެ [illegible] ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،

ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްތޯ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކުގެ [illegible] 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

3.4- ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] (ހ) ގެ [illegible]

އޭނާއަށް އަންގާހިނދު، އޭނާއަށް ދޭންޖެހޭ ޤާނޫނީ އިންޒާރުގައި ހިމަނަންޖެހޭ 6 ކަމެއް ބަޔާންވެގެން ވާކަމާއި، އަދި މިދެންނެވި ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6 [illegible].

3.5- [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2013 ([illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ޤާނޫނު) ގެ 13 ވަނަ މާއްދާއަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] (ހ) ގައިވަނީ، "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ބޭނުންވެއްޖެނަމަ އެކަން ކުރަންވާނީ ސުޕީރިއަރ ކޯޓެއް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ މަތީ ކޯޓެއްގެ ކޯޓު އަމުރަކަށެވެ. މިފަދަ އަމުރަކަށް އެ ކޯޓުގައި އޮތޯރިޓީ އެ މައްސަލައެއް ބަލައިދޭކަށް [illegible] ޕްރޮސިޖިއަރ [illegible] ހުރަހަކަށްވުން ޕްރޮސިޖިއަރ ޖެހެނީ ހުރިއްޖެނަމަ އޮންނާނެއެވެ." މިގޮތުން ކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ކޯޓު އަމުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓު އަމުރުން [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] ނިންމުމުގައިވެސް ޕްރޮސިޖިއަރ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާއަކުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2017/SC-C/17 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޖަވާބުދާރީވާން،

ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 74 ވަނަ މާއްދާއަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާމެދު ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞް ކަނޑައަޅާފައިވާ މާއްދާކަމާއި، އެގޮތުން މާއްދާގައި "ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ މެންބަރަކާ [illegible] [illegible] ނުވަތަ މެންބަރުކަމުގެ ގޮނޑި ހުސްވެއްޖެކަމާމެދު [illegible] އުފެދިއްޖެނަމަ، އެމައްސަލައެއް ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުން" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި،

އަދި، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލާގައި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-C/17 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުން ބާޠިލު ކުރައްވާފައިވާތީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިވުމާބެހޭ ގޮތް ކަނޑައަޅާ ޤަވާއިދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާފައި އޮންނައިރު،

އިތުރުން ސަރުކާރުން ކަމަށް މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް އިންތިޚާބުވެފައިވާ ދާއިރާގެ ގޮތަށް ހުށަހެޅިކަމަށް ނިންމާފައިވާ ދާއިރާގެ ބަޔާން ކުރެވުނު ސަބަބު އެކަމުގައި މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް ގެ ފަރާތުން އަމަލުކުރަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހުރަހަކަށް އަމަލުކުރަމުން އެކޯޓުން ބަލައިގަން ޤަޟިއްޔާގައި ވިދާޅުވެފައި، އެ ޤަޟިއްޔާއަކުން ގޮތެއް ނިންމެވުމުގެ ކުރިން ކޮށްދީފައިވާ ސަބަބުތަކެއްގެ ގޮތުން މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިވާ ކަމަށް ބުނެ ކަން އޮންނަން އޮންނާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2013 (ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިމްތިޔާޒާއި ޙައްޤުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއަތާ ޚިލާފަށް މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް ރައްޔިތުންކުރި ކުރުމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އޭނާގެ ބަސްތަކުގެ މައްޗަށް އިސްތިއުނާފުކުރެއްވުމާ ކުރިމަތިލާފައި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރުން ނިންމާފައިވާ ބަދަލުގައި އަދި ވާހަކަ އެވާހަކައިގެ މިފަދަ ޤާނޫނު ނިންމުމެއް ކަމުގައި ދިމާވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންނާ އެއްބަސްވެފައި ވެއެވެ.

ދެވަނަ: ފަރާތުން މުޙައްމަދު ނިސްބަތްވާ ރައްޔިތުންގެ އަޑުއަހާ ބިނާކުރި ސިޔާސަތު!

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތް ނިންމުމުގައި ޤާނޫނީ ޖިނާއީ ކަނޑައަޅާ ހައިކޯޓުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:

2017/SC-C/17 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ ޤާނޫނީ ޒިންމާގެ ދަށުން މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމްގެ ގޮނޑި ހުސްވެފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް [illegible] މަޖިލީހަށް ހޮވިފައިވާ ދާއިރާގެ ބައި-އިލެކްޝަން ބޭއްވުން އިޢުލާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް ކޮމިޝަނުން ބުނެފައިވާތީ،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2017/SC-C/17 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

> ....އެފަދަ ވޯޓަރުންނަށް އަމާނާތްތެރިވުމަކީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމަށް ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި ވޯޓުދީގެން އިންތިޚާބުވާ ޕާޓީގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ތިބުމަށް، ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި ވޯޓުދީގެން އިންތިޚާބުވި ޕާޓީގެ މެންބަރުކަމުން އަމިއްލައަށް ވަކިވުމާއި، ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި ވޯޓުދީގެން އިންތިޚާބުވި ޕާޓީ ނޫން އެހެން ޕާޓީއަކަށް ބަދަލުވުމާއި، މި ތިން ޙާލަތުން ޙާލަތެއް [illegible] ރައްޔިތުންގެ [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައި، [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 78ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2009 (ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު)ގެ 5ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބައި-އިލެކްޝަން ބޭއްވުން ވާޖިބުވާނެ ކަމެއްކަމުގައެވެ...."

މިފަދައިން ކަން އޮތް އުޞޫލެއް، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2013 (ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ޤާނޫނު) 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

"ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވޭ އިންތިޚާބުތަކުގައި ސިޔާސީ
ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި އިންތިޚާބުވެފައިވާ މީހަކު، ޕާޓީގެ ސިޔާސަތާ ޚިލާފަށް ހިނގުމުން ޕާޓީން
ވަކިކުރެވުނުގައި ވިޔަސް، އެ މީހަކު އިންތިޚާބުވެފައިވާ މަޤާމުގައި ދެމި ނުހުންނާނެއެވެ."

މިފަދައިން ސަރީޙަ އިބާރާތުން އެނގެނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަދި އާންމުކޮށް ކޯޓުތަކުން ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2013 (ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ އަދި ބާޠިލު މާއްދާއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާ ނިންމެވުން، ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައި ގޮތުގެ [illegible] އެއްވެސް އިދާރާއަކަށް [illegible] ނުކުރެވޭނެކަން އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] އެނގެން އޮތީ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައަޅާފައި އިންޞާފު [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި [illegible] [illegible] ކަމުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142ވަނަ މާއްދާއިން ސާފުކަން އެނގެން އޮތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2013 (ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭއްވޭ އިންތިޚާބުތަކުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި އިންތިޚާބުވެފައިވާ މީހެއްކަން، [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތީ، [illegible] [illegible] [illegible] اليقين لا يزول بالشك [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2013 (ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ޤާނޫނު)ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި "ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުގެ މަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބާއްވާ އިންތިޚާބުތަކުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި އިންތިޚާބުވުމާއި ވިޔަސް، ޕާޓީގެ ސަރުކާރު ވިންގެ މަޤާމުތަކަށް ޕާޓީން ވަކިކުރުމުގައި ވިޔަސް، އެ ވިޔަސް އިންތިޚާބުތަކުގައާއި މަޤާމުތަކުގައި ދުރު ހުންނަންވާނެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާން ކޮށްފައި އޮތުމުން، ހަރަކާތްތެރިވުމާއި އަދުލުގައި ބައިން ކަން ހިނގައިދިޔުން، އެހާއިރަކު އަދަދަށް ކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ކޯޓު ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ބާޠިލުކުރުމާ މާއްދާއަކުން އެހެން ނިޔަތެއް، ދައުލަތުގެ މަޢުލޫމާތުގެ ވަންޏަކީ ދައުލަތް ކުރުމުގައި އަދާކޮށް ކަނޑައެޅުނު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2013 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ އިޖުރާއާތުގެ ބެހޭގޮތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްގޮތަށް އަދާކުރުމުގައި ބައިން ކަށަ އިދާރާއަކުގެ ދަރަން ކަމާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2013 (ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ޤާނޫނު)ގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ނަޞްޞާ ހިލާފުވާތީ، ޑިސްމިސްކުރަން ޖެހޭގޮތުގެ ބަދަލު ފޯރުކޮށް ހޯދައިދިނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2017/SC-C/17 ގެ ގަޟިއްޔާގެ ދަރަން އިދާރީ ޝަރީޢަތް ކާކުންސަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ދަރަން މުއައްސަސާގެ ވަޒީފާ އިޖުރާއާތު ކަމުގައި ސާބިތުވާ ހާލަތުގައި، މުޢައްސަސާ ވަޒީފާ އިޖުރާއާތު ދައުލަތުގެ މަޢުލޫމާތު ދަޢުވާ ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައި ބޭނުން ކުރެވޭ ދެކޮޅަށް ޑިސްމިސްކުރުމަށް ދަރަނިވެރި ވަޒީފާ މަޤާމު ބަދަލުކުރުމަށް ނިސްބަތްވާ ގޮތުގެ ޤާނޫނު ދަށުން ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތަކުން ޤަބޫލުކުރުމަށް ކޯޓުގެ ގަވާއިދާ ބަދަލުކުރުން ވަޒީފާ އިޖުރާއާތު ޤާނޫނީ ގޮތެއް.

ބައްޓަން ކަނޑައެޅޭ ޢަދަދު ދެކޮޅަށް، މުއައްސަސާ ވަޒީފާ އިޖުރާއާތު މިކަމުގައި ޤަބޫލު ކުރުމަށް ކޮށްދިނުމުގެ ބާޠިލު ކަމަށް (void ab initio) އިޢުތިރާފުގެ ގޮތުން ބަދަލުކުރުމާ ހިތްހަމަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ އަދަދު ފޯރުކޮށް ކުރިއަށް ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ޗިޓު އަދާކޮށް ކޯޓުން ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް ކުރެވޭ.

އެހެންކަމުން، މިޤަޟިއްޔާ މިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުން ދެކޭތީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރުގައި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމުން ބާޠިލުކުރަންޖެހޭ ކަމަށެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހު، އިސްވެ ބަޔާން ކުރެވުނު ކަންކަން އެފަދައިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2017/4296 ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލުކޮށް، މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.